

FARMAKOLOGIA I ORDYNOWANIE PRODUKTÓW LECZNICZYCH

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Położnictwo
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	Profil praktyczny
Poziom kształcenia	II stopnia
Forma studiów	Studia stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Katedra i Zakład Farmakologii Doświadczalnej i Klinicznej ul. Banacha 1b, 02-091 Warszawa Tel.: (+48 22) 1166160 Fax.: (+48 22) 1166202 farmakologia@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. Dagmara Mirowska-Guzel
Koordynator przedmiotu	Dr hab. Ilona Joniec-Maciejak e-mail: ijoniec@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	Dr hab. Ilona Joniec-Maciejak e-mail: ijoniec@wum.edu.pl

Prowadzący zajęcia	Dr hab. Ilona Joniec-Maciejak Dr hab. Dorota Lasota Dr Adriana Wawer Mgr piel. Agnieszka Sobolewska
---------------------------	--

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	1 rok, semestr zimowy	Liczba punktów ECTS	4,0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		15	1,5
seminarium (S)		25	1,5
ćwiczenia (C)		10	1,0
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		50	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Umiejętność wskazania prawidłowej farmakoterapii w wybranych jednostkach chorobowych
C2	Charakteryzowanie poszczególnych grup leków i wskazywanie ich zastosowań leczniczych
C3	Łączenie poszczególne grup środków leczniczych z mechanizmami działania, zasadami ich ordynowania oraz działaniami niepożądanymi
C4	Umiejętność samodzielnego ordynowania leków, środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych, w tym umiejętność wystawiania na nie recept lub zleceń
C5	Poznanie podstaw prawnych oraz regulacji w zakresie prawidłowej ordynacji przez pielęgniarki produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych, w tym umiejętność wystawiania na nie recept lub zleceń
C6	Zapoznanie studenta z procedurą zgłaszania działań niepożądanych leków
C7	Przygotowanie studenta do prawidłowego prezentowania wiedzy
C8	Nabywanie umiejętności posługiwania się fachowymi źródłami wiedzy

C9	Wykazywanie profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów
----	---

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie ze standardem kształcenia z dnia 10 października 2024 r.)
--	--

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

B.W1	Student zna i rozumie mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w organizmie człowieka zależne od wieku i problemów zdrowotnych;
B.W2	Zna i rozumie regulacje prawne związane z refundacją leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych;
B.W3	Zna zasady ordynowania leków zawierających określone substancje czynne (z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe) oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym wystawiania na nie recept, a także zasady ordynowania określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept albo zleceń;
B.W4	Zna zjawisko polifarmakoterapii i polipragmazji oraz skutki i objawy uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne;

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

B.U1	Student potrafi dobierać i przygotowywać zapisy form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjentki;
B.U2	Potrafi interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych;
B.U3	Potrafi dobierać i ordynować leki zawierające określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, w tym wystawiać na nie recepty;
B.U4	Potrafi dobierać i ordynować środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym wystawiać na nie recepty oraz ordynować określone wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie zlecenia albo recepty;
B.U5	Potrafi rozpoznawać zjawisko i skutki polifarmakoterapii i polipragmazji oraz edukować pacjentkę, jej rodzinę lub opiekuna i innych pracowników opieki zdrowotnej w zakresie stosowanej farmakoterapii;

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	(pole nieobowiązkowe) Efekty w zakresie
--------------------------	--

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	
W2	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
U2	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
WYKŁADY	W1. Przedrejestracyjny system badań leków. Zasady GLP i GCP (1godz) Dr. Wawer	B.W1
	W2. Zastosowanie leków zgodnie z rejestracją i poza rejestracją. Eksperyment medyczny i badanie kliniczne (1godz) Dr A. Wawer	B.W1
	W3. Terapia monitorowana stężeniem leków (1godz) Dr A. Wawer	B.W1
	W4. Zasady leczenia choroby wrzodowej (1,5godz) Dr hab. D. Lasota	B.W1, B.W4
	W5. Zasady leczenia choroby wieńcowej (1,5godz) Dr hab. D. Lasota	B.W1, B.W4
	W6. Leki w okresie ciąży i laktacji (2godz) Dr A. Wawer	B.W1, B.W4
	W7. Dawkowanie leków w szczególnych sytuacjach klinicznych (4 godz) Dr A. Wawer	B.W1, B.W4
	W8. Leki stosowane w samodzielnej ordynacji przez pielęgniarki i położne (3godz) Dr A. Wawer	B.W1, B.W3, B.W4
SEMINARIA	S1. Farmakokinetyka Dr A. Wawer	B.W1, B.U2
	S2. Leki przeciwhistaminowe Dr A. Wawer	B.W1, B.U2, B.U3, B.U5
	S3. Racjonalna terapia przeciwbólowa Mgr piel A. Sobolewska	B.W1, B.W4, B.U2, B.U3, B.U5
	S4. Zasady leczenia żyłnej choroby zakrzepowo-zatorowej. Mgr piel A. Sobolewska	B.W1, B.W4, B.U2, B.U3, B.U5
	S5. Leczenie astmy, POCHP Dr hab. D. Lasota	B.W1, B.W4, B.U2, B.U3, B.U5

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia 2024 r.)

	S6. Płyny infuzyjne Dr hab. D. Lasota	B.W1, B.U2, B.U3, B.U5
	S7. Zasady wystawiania recept przez pielęgniarki i położne. Zagadnienia prawne dotyczące recept Dr hab. Ilona Joniec-Maciejak	B.W2, B.W3, B.U2, B.U3
	S8. Leki recepturowe. Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Wyroby medyczne. Zlecenie badań. Dr hab. Ilona Joniec-Maciejak	B.W2, B.W3, B.U1, B.U3, B.U4
	S9. Regulacje dotyczące odpłatności za leki oraz regulacje dotyczące refundacji wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Dr hab. Ilona Joniec-Maciejak	B.W2, B.W3, B.U3, B.U4
	S10. Przeliczanie dawek leków, wystawianie recept- zajęcia powtórzeniowe. Działania niepożądane produktów leczniczych, zgłaszania działań niepożądanych. Dr hab. Ilona Joniec-Maciejak	B.W1, BW.4, BW.5, B.U1, B.U2, B.U3, B.U4, B.U5
ĆWICZENIA	Praca w programie gabinetowym (gabinet.gov.pl). Wystawianie e-recept ordynujących i kontynuacyjnych na leki gotowe. Wystawianie e-recept kontynuacyjnych na leki recepturowe – ćwiczenia na przykładach. Korzystanie z indeksów lekowych. Dr hab. Ilona Joniec-Maciejak	BW.2, B.W3, B.W5, BU.1, B.U2, B.U3
	Wystawianie recept i e-recept na leki gotowe i recepturowe; ordynowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych. Przykłady ordynacji hormonalnych środków antykoncepcyjnych oraz hormonalnych leków okresu menopauzy – ćwiczenia - wystawianie recept. Leki stosowane w podstawowych typach stanów zapalnych pochwy i sromu – ćwiczenia - wystawianie recept Dr hab. Ilona Joniec-Maciejak	BW.2, B.W3, B.W5, BU.1, B.U2, B.U3, BU.4, B.U5

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarki i położnej, pod red. Ewy Hryniewieckiej, Ilona Joniec-Maciejak, wydanie 2, wydawnictwo Edra Urban&Partner, Wrocław 2024
2. Farmakologia. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu Akademii Medycznych, pod red. Grażyny Rajtar-Cynke.
3. Zasady polskiego nazewnictwa substancji czynnych produktów leczniczych, Dagmara Mirowska-Guzel i wsp. Sekcja Druków Uczelnianych WUM, 2025
4. Materiały dydaktyczne przygotowane przez prowadzących zajęcia

Uzupełniająca

1. Farmakologia. Mechanizmy, leki, farmakoterapia oparta na faktach. Tom 1 i 2; Olszanecki Rafał, Wołkow Paweł, Jawień Jacek; Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2023
2. Farmakologia Lippincott Illustrated Reviews, Whalen K., Urban & Partner, 2024
3. Farmakologia. Rang i Dale, Wyd. 9, Bogusław Okopień, Dagmara Mirowska-Guzel; Wydawca: Edra Urban & Partner, Wrocław 2021
4. Recepty. Zasady wystawiania; Grażyna Rajtar-Cynke; Wydawnictwo Lekarskie PZWL;

5. Ordynowanie leków i wypisywanie recept- przewodnik dla pielęgniarek i położnych; Iwona Dominiak, Aleksandra Gaworska-Krzemińska, Dorota Kilańska

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
B.W1-B.W4 B.U1-B.U5	Egzamin końcowy Test (pytania zamknięte, jednokrotnego wyboru) obejmujący tematykę seminariów, ćwiczeń i wykładów	Udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań egzaminacyjnych
B.W1-B.W4 B.U1-B.U5	Zaliczenie seminariów i ćwiczeń. Sprawdzenie wiadomości i umiejętności praktycznych dotyczących wystawienie recept i e-recept na produkty lecznicze gotowe i leki recepturowe; wystawienie zleceń; zajęcia powtórzeniowe – wykonanie zadań zleconych przez prowadzącego.	100% frekwencja na wszystkich seminariach i ćwiczeniach (w przypadku zwolnienia lekarskiego konieczność odrobienia zajęć z inną grupą). Aktywny udział w seminariach i ćwiczeniach Wykonanie wszystkich zleconych zadań, w tym wystawienie recept i e-recept na leki gotowe i recepturowe

9. INFORMACJE DODATKOWE

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich